ที่ บก ๐๐๒๓.๓/ว.๖๑๗

สำนักงานส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่นจังหวัดบึงกาฬ
ถนนบึงกาฬ – นครพนม
บก ๓๘๐๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง กฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน ท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย กฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้ออกกฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ. ๒๕๖๑ และเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ดำเนินการประกาศ เรื่องกฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ. ๒๕๖๑ ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๔๓ ก วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๑

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดบึงกาฬ จึงขอส่งกฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ. ๒๕๖๑ มาเพื่อทราบและนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายนัพัฒน์ พรเรืองวงศ์)
ท้องถิ่นจังหวัดบึงกาฬ

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทรศัพท์ / โทรสาร. ๐-๔๒๔๙-๒๔๗๗

“สร้างวินัย สร้างบึงกาฬ”

กฎกระทรวง

สุขลักษณะการจัดการสิ่งปฏิกูล

พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะของคน หรือสิ่งอื่นใดที่ปนเปื้อนอุจจาระหรือปัสสาวะ

“การจัดการสิ่งปฏิกูล” หมายความว่า กระบวนการดำเนินการตั้งแต่ระบบการรองรับ การเก็บ การขน และการกำจัดสิ่งปฏิกูล

“ส้วม” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้สำหรับขับถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะ และให้หมายความรวมถึงระบบรองรับสิ่งปฏิกูล

“ส้วมสาธารณะ” หมายความว่า ส้วมที่จัดไว้เพื่อให้บริการเป็นการทั่วไปในสถานที่ต่าง ๆ ทั้งกรณีที่มีการจัดเก็บค่าบริการและไม่จัดเก็บค่าบริการ และให้หมายความรวมถึงส้วมที่จัดไว้เพื่อให้บริการภายในหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชน

“ส้วมเคลื่อนที่” หมายความว่า ส้วมที่ติดตั้งในยานพาหนะหรือแพ

“ส้วมชั่วคราว” หมายความว่า ส้วมที่ไม่ได้สร้างเป็นการถาวร และให้หมายความรวมถึงส้วมประกอบสำเร็จรูป

“การขนสิ่งปฏิกูล” หมายความว่า การสูบสิ่งปฏิกูลจากถังเก็บกักสิ่งปฏิกูลหรือระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบบติดกับที่ แล้วนำไปยังระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลรวม

“ถังเก็บกักสิ่งปฏิกูล” หมายความว่า ถังหรือบ่อที่มีลักษณะมิดชิด น้ำซึมผ่านไม่ได้เพื่อใช้เป็นที่รองรับสิ่งปฏิกูลจากส้วมก่อนการขนหรือการกำจัดสิ่งปฏิกูล

"การกำจัดสิ่งปฏิกูล" หมายความว่า การบำบัด การปรับปรุงหรือแปรสภาพสิ่งปฏิกูลให้ปราศจากมลภาวะ สภาพอันน่ารังเกียจ หรือการก่อให้เกิดโรค เพื่อนำไปใช้ประโยชน์หรือทำลาย

"ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบบติดกับที่" หมายความว่า กระบวนการกำจัดสิ่งปฏิกูลสำหรับอาคารประเภทต่าง ๆ เช่น บ้านพักอาศัย อาคารชุด โรงเรียน โรงพยาบาล โรงแรมหรือกลุ่มอาคาร

"ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลรวม" หมายความว่า กระบวนการกำจัดสิ่งปฏิกูลที่รวบรวมจากระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบบติดกับที่ ส้วมเคลื่อนที่ หรือจากสถานที่ต่าง ๆ มากำจัดรวม

"กากตะกอน" หมายความว่า ส่วนที่เป็นของแข็งซึ่งเหลือจากการกำจัดสิ่งปฏิกูล

"ผู้มีหน้าที่จัดการสิ่งปฏิกูล" หมายความว่า

(๑) ราชการส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง

(๒) ราชการส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง

(๓) ราชการส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจดำเนินการร่วมกับราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง

(๔) ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากราชการส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจตามมาตรา ๑๘ วรรคสาม

(๕) ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙

ข้อ ๓ การเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๔ ในกรณีที่มีการจัดงานมหรสพ งานเทศกาล งานแสดงสินค้า การชุมนุม การชุมนุมสาธารณะหรือกิจกรรมอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน ซึ่งใช้เวลาในการดำเนินการตั้งแต่สามชั่วโมงขึ้นไป ผู้จัดหรือผู้รับผิดชอบการดำเนินการดังกล่าวต้องจัดให้มีส้วม ส้วมสาธารณะ ส้วมเคลื่อนที่ หรือส้วมชั่วคราวที่ถูกสุขลักษณะตามข้อ ๗ ข้อ ๘ หรือข้อ ๙ แล้วแต่กรณี สำหรับให้บริการอย่างเพียงพอ

เมื่อการดำเนินการตามวรรคหนึ่งเสร็จสิ้น ในกรณีที่มีการติดตั้งส้วมเคลื่อนที่หรือส้วมชั่วคราว ให้ผู้จัดหรือผู้รับผิดชอบรื้อถอนและปรับสภาพพื้นที่บริเวณดังกล่าวให้เรียบร้อยและถูกสุขลักษณะ ในการนี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขมีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบความเรียบร้อยในการรื้อถอนและปรับสภาพพื้นที่ดังกล่าว หากพบว่าไม่ถูกสุขลักษณะให้ออกคำสั่งให้ผู้จัดหรือผู้รับผิดชอบปรับปรุงแก้ไขได้

ข้อ ๕ ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือเกิดเหตุฉุกเฉิน ให้ราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐจัดให้มีส้วมเคลื่อนที่หรือส้วมชั่วคราวที่ถูกสุขลักษณะตามข้อ ๘ หรือข้อ ๙ แล้วแต่กรณี สำหรับให้บริการตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๑
สุขลักษณะของส้วม

ข้อ ๖ เจ้าของหรือผู้ครอบครองบ้านพักอาศัย อาคาร หรือสถานที่ที่มีส้วมต้องจัดให้มีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบบติดกับที่หรือต่อท่อไปยังระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลรวมตามข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง (๒)

ในกรณีที่ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลตามวรรคหนึ่งเป็นระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบบติดกับที่เมื่อระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบบติดกับที่เต็มหรือเลิกใช้งาน ต้องขนสิ่งปฏิกูลไปกำจัดที่ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลรวมตามข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง (๒)

การนำน้ำทิ้งและกากตะกอนที่ผ่านการกำจัดสิ่งปฏิกูลออกจากระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลตามวรรคหนึ่ง น้ำทิ้งและกากตะกอนนั้นต้องได้มาตรฐานตามข้อ ๑๕ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๗ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ที่ให้บริการส้วมสาธารณะต้องดำเนินการให้ส้วมสาธารณะถูกสุขลักษณะตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลพื้น ผนัง เพดาน โถส้วม โถปัสสาวะ และที่เปิดและปิดน้ำของโถส้วมและโถปัสสาวะให้สะอาด รวมทั้งต้องบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งาน

(๒) จัดให้มีน้ำใช้ที่สะอาดและเพียงพอสำหรับใช้งาน

(๓) จัดให้มีอ่างล้างมือพร้อมสบู่หรือผลิตภัณฑ์อื่นใดสำหรับทำความสะอาดมือซึ่งพร้อมใช้งาน

(๔) จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปที่ถูกสุขลักษณะ สะอาด และอยู่ในสภาพดี ไม่รั่วซึม ตั้งอยู่ในบริเวณอ่างล้างมือหรือบริเวณใกล้เคียง

(๕) จัดให้มีสายฉีดน้ำชำระที่สะอาดและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน หรือกระดาษชำระชนิดยุ่ยและกระจายตัวได้ง่ายเมื่อเปียกน้ำซึ่งสามารถทิ้งลงในโถส้วมได้ ในกรณีที่กระดาษชำระเป็นชนิดที่ไม่สามารถทิ้งลงในโถส้วมได้หรือระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลไม่สามารถรองรับกระดาษชำระได้ให้รวบรวมกระดาษชำระที่ใช้แล้วใส่ที่รองรับมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ สะอาด มีฝาปิดมิดชิด อยู่ในสภาพดี ไม่รั่วซึม และเก็บขนไปกำจัดอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคจากกระดาษชำระที่ใช้แล้ว

(๖) ในส้วม ต้องมีการถ่ายเทอากาศที่ดีหรือระบบระบายอากาศเพื่อการถ่ายเทอากาศที่ดี

(๗) ประตูห้องส้วม ต้องมีที่จับเปิดและปิดที่สะอาด มีอุปกรณ์ยึดประตูด้านในที่สามารถไขจากด้านนอกได้ โดยประตูต้องเปิดออกจากด้านใน เป็นบานพับ บานเลื่อน หรือเป็นรูปแบบอื่นเพื่อให้สามารถเข้าช่วยเหลือผู้ใช้บริการในกรณีหมดสติได้

(๘) ดำเนินการอื่นใดตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ให้นำข้อ ๖ มาใช้บังคับกับส้วมสาธารณะด้วยโดยอนุโลม

ประเภทของอาคารหรือสถานที่ที่ให้บริการส้วมสาธารณะซึ่งต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๘ เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะหรือแพที่มีส้วมเคลื่อนที่ ต้องดำเนินการให้ส้วมเคลื่อนที่ถูกสุขลักษณะตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ โดยให้นำสุขลักษณะในข้อ ๗ วรรคหนึ่งมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม และให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีถังเก็บกักสิ่งปฏิกูลที่สามารถรองรับสิ่งปฏิกูลได้มากกว่าถังเก็บกักน้ำสะอาด โดยท่อระบายและถังเก็บกักสิ่งปฏิกูลต้องอยู่ในสภาพดี ไม่แตกหรือชำรุด และสามารถป้องกันสัตว์ แมลง หรือพาหะนำโรคได้ ทั้งนี้ ถังเก็บกักสิ่งปฏิกูลต้องมีท่อระบายอากาศที่สูงพ้นหลังคาของยานพาหนะหรือแพ หรืออยู่ในตำแหน่งที่ไม่ส่งกลิ่นเหม็นรบกวน

(๒) เมื่อถังเก็บกักสิ่งปฏิกูลเต็มหรือเลิกใช้งาน ต้องขนสิ่งปฏิกูลไปกำจัดในระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลที่ได้มาตรฐานตามข้อ ๑๔

(๓) ในกรณีที่ส้วมเคลื่อนที่มีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูล การระบายน้ำทิ้งและกากตะกอนต้องผ่านการกำจัดสิ่งปฏิกูลแล้ว โดยน้ำทิ้งและกากตะกอนนั้นต้องได้มาตรฐานตามข้อ ๑๕ วรรคหนึ่ง

(๔) ดำเนินการอื่นใดตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่แพใช้เป็นที่อยู่อาศัยประจำหรือแพที่มีส้วมเคลื่อนที่ ซึ่งไม่มีถังเก็บกักสิ่งปฏิกูลหรือไม่สามารถสูบสิ่งปฏิกูลจากถังเก็บกักสิ่งปฏิกูลไปกำจัดได้ ให้แพดังกล่าวจัดให้มีส้วมไว้บนพื้นดิน โดยให้นำข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙ ผู้ที่จัดให้มีส้วมชั่วคราว ต้องจัดให้ส้วมชั่วคราวตั้งอยู่ในบริเวณที่มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้ใช้บริการ และต้องดำเนินการให้ส้วมชั่วคราวถูกสุขลักษณะตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ ดังต่อไปนี้

(๑) พื้น ผนัง หลังคา และประตูของห้องส้วม รวมทั้งสุขภัณฑ์มีความปลอดภัย มั่นคงแข็งแรง ทนทานต่อการรับน้ำหนัก ไม่ก่อให้เกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุต่อผู้ใช้บริการ และดูแลให้สะอาดพร้อมใช้งานอยู่เสมอ รวมทั้งมีการถ่ายเทอากาศที่ดี

(๒) จัดให้มีน้ำใช้ที่สะอาดและเพียงพอสำหรับใช้งาน

(๓) จัดให้มีอ่างล้างมือพร้อมสบู่หรือผลิตภัณฑ์อื่นใดสำหรับทำความสะอาดมือซึ่งพร้อมใช้งาน

(๔) จัดให้มีสายฉีดน้ำชำระที่สะอาดและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน หรือกระดาษชำระชนิดยุ่ยและกระจายตัวได้ง่ายเมื่อเปียกน้ำซึ่งสามารถทิ้งลงในโถส้วมได้ ในกรณีที่กระดาษชำระเป็นชนิดที่ไม่สามารถทิ้งลงในโถส้วมได้หรือระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลไม่สามารถรองรับกระดาษชำระได้ให้รวบรวมกระดาษชำระที่ใช้แล้วใส่ที่รองรับมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ สะอาด มีฝาปิดมิดชิด อยู่ในสภาพดี ไม่รั่วซึม และเก็บขนไปกำจัดอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคจากกระดาษชำระที่ใช้แล้ว

(๕) จัดให้มีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง หรือจัดให้มีถังเก็บกักสิ่งปฏิกูลตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง (๑) และเมื่อถังเก็บกักสิ่งปฏิกูลเต็มต้องขนสิ่งปฏิกูลไปกำจัดในระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลรวมตามข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง (๒)

(๖) เมื่อเสร็จสิ้นการใช้งาน ต้องกำจัดสิ่งปฏิกูลที่ตกค้างอย่างถูกต้อง และรื้อถอน รวมทั้งปรับพื้นที่ให้อยู่ในสภาพที่ไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

(๗) ดำเนินการอื่นใดตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๒
สุขลักษณะในการขนสิ่งปฏิกูล

ข้อ ๑๐ ผู้มีหน้าที่จัดการสิ่งปฏิกูล ต้องขนสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มียานพาหนะขนสิ่งปฏิกูลและอุปกรณ์ที่จำเป็นตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๒ ที่มีจำนวนเพียงพอกับการให้บริการ

(๒) ดำเนินการสูบสิ่งปฏิกูลในช่วงเวลาที่เหมาะสม โดยต้องมีมาตรการป้องกันกลิ่นในขณะที่ทำการสูบสิ่งปฏิกูล เพื่อไม่ให้รบกวนผู้ที่พักอาศัยในอาคารหรือสถานที่ใกล้เคียงจนเป็นเหตุรำคาญ

(๓) ทำความสะอาดท่อสำหรับใช้สูบสิ่งปฏิกูลหลังจากสูบสิ่งปฏิกูลเสร็จแล้วโดยการสูบน้ำสะอาดจากถังเพื่อล้างภายในท่อหรือสายสูบ และทำความสะอาดท่อหรือสายสูบด้านนอกที่สัมผัสสิ่งปฏิกูลด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ

(๔) ในกรณีที่มีสิ่งปฏิกูลตกหล่นหรือรั่วไหล ให้ทำลายเชื้อโรคด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อแล้วทำความสะอาดด้วยน้ำ

(๕) จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมและมีสภาพพร้อมใช้งานสำหรับผู้ปฏิบัติงานสูบและขนสิ่งปฏิกูล รวมทั้งจัดให้มีอุปกรณ์หรือเครื่องมือป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และตรวจตราควบคุมให้มีการใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือดังกล่าว รวมทั้งจัดให้มีอุปกรณ์สำหรับการปฐมพยาบาลเบื้องต้นไว้ประจำยานพาหนะขนสิ่งปฏิกูล

(๖) ผู้ปฏิบัติงานสูบและขนสิ่งปฏิกูลต้องสวมเสื้อผ้ามิดชิด ถุงมือยางหนา ผ้าปิดปากปิดจมูก และสวมรองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง รวมทั้งต้องทำความสะอาดถุงมือยางหนาและรองเท้าพื้นยางหุ้มแข้งทุกครั้งหลังการปฏิบัติงาน

(๗) ต้องทำความสะอาดยานพาหนะขนสิ่งปฏิกูลหลังจากที่ออกปฏิบัติงานอย่างน้อยวันละหนึ่งครั้ง น้ำเสียที่เกิดจากการทำความสะอาดต้องเข้าสู่ระบบบำบัดหรือกำจัดน้ำเสีย หรือบ่อซึมโดยบ่อซึมต้องอยู่ห่างจากแม่น้ำ คู คลอง หรือแหล่งน้ำธรรมชาติไม่น้อยกว่าสิบเมตร

(๘) ต้องจัดให้มีสถานที่เฉพาะที่มีขนาดกว้างขวางเพียงพอสำหรับจอดเก็บยานพาหนะขนสิ่งปฏิกูล

(๙) ห้ามนำยานพาหนะขนสิ่งปฏิกูลไปใช้ในกิจกรรมอื่น และห้ามนำสิ่งปฏิกูลไปทิ้งในที่สาธารณะ

(๑๐) ดำเนินการอื่นใดตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๓
สุขลักษณะในการกำจัดสิ่งปฏิกูล

ข้อ ๑๔ ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบ่งเป็นสองระบบ ได้แก่

(๑) ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบบติดกับที่

(๒) ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลรวม

ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลตามวรรคหนึ่ง ต้องมีประเภท ขนาด ระยะเวลาในการสูบกากตะกอน และวิธีการระบายน้ำทิ้งที่ได้มาตรฐาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๕ ในการระบายน้ำทิ้งและกากตะกอนที่ผ่านระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแล้ว น้ำทิ้งและกากตะกอนต้องมีปริมาณไข่หนอนพยาธิและแบคทีเรียอีโคไล (Escherichia coli) ไม่เกินปริมาณที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

วิธีการเก็บตัวอย่างและการตรวจหาไข่หนอนพยาธิและแบคทีเรียอีโคไล (Escherichia coli) ในน้ำทิ้งและกากตะกอนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๖ ผู้มีหน้าที่จัดการสิ่งปฏิกูลต้องจัดให้ผู้ปฏิบัติงานซึ่งทำหน้าที่กำจัดสิ่งปฏิกูลได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี และได้รับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูล ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมอนามัยประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๗ ผู้มีหน้าที่จัดการสิ่งปฏิกูลต้องจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่เหมาะสมสำหรับผู้ปฏิบัติงานซึ่งทำหน้าที่กำจัดสิ่งปฏิกูล และจัดให้มีอุปกรณ์หรือเครื่องมือป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และตรวจตราควบคุมให้มีการใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือดังกล่าว รวมทั้งจัดให้มีอุปกรณ์สำหรับการปฐมพยาบาลเบื้องต้นติดตั้งไว้ในบริเวณหรือสถานที่กำจัดสิ่งปฏิกูล

ข้อ ๑๘ ผู้ปฏิบัติงานซึ่งทำหน้าที่กำจัดสิ่งปฏิกูลต้องสวมเสื้อผ้ามิดชิด ถุงมือยางหนา ผ้าปิดปาก ปิดจมูก และสวมรองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง รวมทั้งต้องทำความสะอาดถุงมือยางหนาและรองเท้าพื้นยางหุ้มแข้งทุกครั้งหลังการปฏิบัติงาน

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๙ ให้ผู้มีหน้าที่จัดการสิ่งปฏิกูลหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายหรือได้รับใบอนุญาตซึ่งดำเนินการหรือได้รับอนุญาตอยู่แล้วในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๒๐ มิให้นำมาตรฐานของระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลตามข้อ ๑๔ มาใช้บังคับกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองบ้านพักอาศัย อาคาร หรือสถานที่ตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง ที่ได้ติดตั้งระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลอยู่แล้วในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๒๑ มิให้นำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำประตูห้องส้วมในข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๗) ที่กำหนดให้ประตูต้องเปิดออกจากด้านใน เป็นบานพับ หรือบานเลื่อน มาใช้บังคับกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ที่ให้บริการส้วมสาธารณะตามข้อ ๗ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะหรือแพที่มีส้วมเคลื่อนที่ตามข้อ ๘ ซึ่งได้ดำเนินการอยู่แล้วในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
ปิยะสกล สกลสัตยาทร
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่กำหนดการควบคุมดูแลสุขลักษณะในการจัดการสิ่งปฏิกูลไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งการจัดการสิ่งปฏิกูลมีขั้นตอนการดำเนินการหลายขั้นตอนตั้งแต่การเก็บ ขน และกำจัด เพื่อให้การจัดการสิ่งปฏิกูลเหมาะสมและถูกสุขลักษณะอันทำให้สามารถควบคุมและป้องกันไม่ให้มีการแพร่กระจายของโรค สมควรกำหนดมาตรฐานการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูล จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้